

Uzasadnienie Rady: Stanowisko Rady (UE) nr 16/2021 w pierwszym czytaniu w sprawie przyjęcia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego program wymiany, pomocy i szkoleń w dziedzinie ochrony euro przed fałszowaniem na lata 2021–2027 (program „Perykles IV”) i uchylającego rozporządzenie (UE) nr 331/2014

(2021/C 176/02)

I. WPROWADZENIE

1. 31 maja 2018 r. Komisja przekazała wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego program wymiany, pomocy i szkoleń w dziedzinie ochrony euro przed fałszowaniem na lata 2021–2027 (program „Perykles IV”) (¹), który stanowi część pakietu przedłożonego w kontekście wieloletnich ram finansowych na lata 2021–2027.
2. Podstawę niniejszego wniosku stanowi art. 133 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE). Uzupełnieniem wniosku jest drugi wniosek Komisji rozszerzający program „Perykles IV” na państwa członkowskie Unii Europejskiej, które nie stosują jeszcze euro jako swojej wspólnej waluty (²), co będzie podlegać procedurze zgody na podstawie art. 352 TFUE.
3. 13 lutego 2019 r. Parlament Europejski na sesji plenarnej przyjął rezolucję ustawodawczą zawierającą jego stanowisko w pierwszym czytaniu (³).
4. Grupa Robocza ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych przeanalizowała wniosek Komisji na kilku posiedzeniach w okresie od czerwca do grudnia 2018 r. 19 grudnia 2018 r. Komitet Stałych Przedstawicieli przyjął częściowy mandat (⁴) do rozpoczęcia negocjacji z Parlamentem Europejskim, ze względu na pewne przepisy horyzontalne związane z negocjacjami w sprawie wieloletnich ram finansowych (WRF).
5. W okresie od lutego do listopada 2020 r. tekst projektu rozporządzenia był negocjowany z Parlamentem Europejskim na szczeblu technicznym, a istotne kwestie zostały rozwiązane w drodze kompromisu obu stron.
6. Po osiągnięciu 10 listopada 2020 r. porozumienia politycznego w sprawie WRF skonsultowano się w sprawie tekstu z członkami Grupy Roboczej ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych. Na podstawie tych konsultacji, które potwierdziły mandat prezydencji, Parlament Europejski zorganizował 29 stycznia 2021 r. w drodze wideokonferencji rozmowy trójstronne, podczas których osiągnięto wstępne porozumienie, z zastrzeżeniem weryfikacji prawno-językowej.
7. Wstępne porozumienie zostało przedstawione w formie pisemnej 29 stycznia 2021 r. członkom Grupy Roboczej ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych, która nie miała zastrzeżeń do tekstu porozumienia.
8. Komitet Stałych Przedstawicieli zatwierdził ostateczny tekst kompromisowy 3 lutego 2021 r. (⁵).
9. Tekst ten został przedłożony do zatwierdzenia Komisji Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych (LIBE) Parlamentu Europejskiego 4 lutego 2021 r. W tym samym dniu przewodnicząca komisji LIBE podpisała pismo do przewodniczącego Coreperu II, w którym oświadczyła, że jeżeli Rada prześle formalnie Parlamentowi Europejskiemu swoje stanowisko w wersji przedstawionej w załączniku do tego pisma, zaleci, aby na sesji plenarnej stanowisko Rady zostało przyjęte bez poprawek w drugim czytaniu Parlamentu, z zastrzeżeniem weryfikacji prawno-językowej.

(¹) Dok. 9589/18 + ADD 1 + ADD 2 (COM(2018) 369 final + ZAŁĄCZNIK+ SWD(2018) 281 final).

(²) Dok. 9625/18 (COM(2018) 371 final).

(³) Dok. 6213/19.

(⁴) Dok. 14985/18 + ADD 1.

(⁵) Dok. 5631/21 + ADD 1.

II. CEL

10. Celem programu „Perykles IV” jest ochrona banknotów i monet euro przed fałszowaniem i związanymi z tym nadużyciami finansowymi poprzez wspieranie i uzupełnianie środków przyjmowanych przez państwa członkowskie oraz udzielanie pomocy właściwym organom krajowym i unijnym w ich staraniach na rzecz rozwijania ścisłej i regularnej współpracy pomiędzy nimi i z Komisją, a także wymiany najlepszych praktyk, obejmującej w stosownych przypadkach państwa trzecie i organizacje międzynarodowe.

Program „Perykles IV” zastąpi program „Perykles 2020”, aby zapewnić jego kontynuację po 2020 r.

III. ANALIZA STANOWISKA RADY W PIERWSZYM CZYTANIU

11. Parlament Europejski i Rada przeprowadziły negocjacje w celu osiągnięcia porozumienia na etapie przyjmowania przez Radę stanowiska w pierwszym czytaniu („wczesne porozumienie w drugim czytaniu”).
12. Tekst stanowiska Rady w pierwszym czytaniu odzwierciedla wyważony kompromis osiągnięty w negocjacjach między Parlamentem Europejskim a Radą, prowadzonych przy wsparciu Komisji.

13. Porozumienie skupia się na następujących kwestiach:

- równowaga między przepisami proceduralnymi a bardzo ograniczoną wielkością programu. Przede wszystkim program prac jest przyjmowany w drodze aktów wykonawczych (*art.10*), a Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych uzupełniających rozporządzenie w celu opracowania przepisów dotyczących ram monitorowania i oceny, a także zmiany załącznika w celu dokonania przeglądu i uzupełnienia wskaźników, jeżeli jest to konieczne do celów oceny (*art. 12*),
- maksymalne poziomy współfinansowania w przypadku dotacji ustalone na poziomie 75 % kosztów kwalifikowalnych, które w wyjątkowych i należycie uzasadnionych przypadkach mogą zostać zwiększone do maksymalnie 90 % kosztów kwalifikowalnych (*art. 8*),
- wymiana informacji ukierunkowanych na najlepsze praktyki w zakresie zapobiegania fałszowaniu i nadużyciom finansowym związanym z euro (*art. 6*) wśród działań kwalifikujących się do wsparcia finansowego,
- zobowiązanie Komisji do uwzględnienia podczas przygotowywania programów prac istniejących i planowanych działań Europejskiego Banku Centralnego (EBC) i Europeolu w zakresie zwalczania fałszowania i nadużyć finansowych związanych z euro (*art. 4*),
- wprowadza się słowo „niezależne” do *art. 13*, który przewiduje przeprowadzenie niezależnej oceny okresowej,
- EBC zostaje dodany do wykazu instytucji, które mają otrzymywać coroczne informacje na temat wyników programu „Perykles IV” (*art.12*),
- przepisy dotyczące stosowania rozporządzenia z mocą wsteczną od 1 stycznia 2021 r. w celu umożliwienia ciągłości działań finansowanych w ramach programu (*art. 16 i 17*),
- zestaw kluczowych wskaźników oceny programu „Perykles IV”, jak również odniesienie do faktu, że gromadzenie danych na temat kluczowych wskaźników efektywności będzie prowadzone przez Komisję lub beneficjentów programu (*załącznik*).

IV. WNIOSEK

14. Rada jest zdania, że jej stanowisko w pierwszym czytaniu zapewnia dobrą równowagę i że po przyjęciu nowe rozporządzenie wypełni cel, jakim jest zapobieganie fałszowaniu i związanym z tym nadużyciom finansowym oraz zwalczanie tych zjawisk, zwiększając tym samym konkurencyjność unijnej gospodarki i zapewniając stabilność finansów publicznych.
-